

An Analytical Study of Multidimensional Poverty in Urban and Rural Areas of Iran

Ali. Salari¹, Mohsen. Zayandehroody^{2*}, Seyed Abdolmajid. Jalaee Esfandabadi³

¹ PhD Student, Department of Economics, Faculty of Literature and Humanities Sciences, Islamic Azad University, Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran

² Associate Professor, Department of Economics, Faculty of Literature and Humanities Sciences, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran

³ Professor, Department of Economics, Faculty of Management and Economics, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran

* Corresponding author email address: m_roody2000@gmail.com

Article Info

Article type:

Original Research

How to cite this article:

Salari, A., Zayandehroody, M., & Jalaee Esfandabadi, S. A. (2024). An Analytical Study of Multidimensional Poverty in Urban and Rural Areas of Iran. *Journal of Social-Political Studies of Iran's Culture and History*, 3(3), 149-162.

© 2024 the authors. Published by Iran-Mehr: The Institute for Social Study and Research. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

ABSTRACT

This study aims to measure and analyze multidimensional poverty in Iran using the Alkire-Foster (AF) index across five dimensions: education, employment, living standards, health, and housing. The study period covers the years 2017 to 2019. The results indicate that approximately 28% of individuals in rural areas and 25% in urban areas are poor. Additionally, about 51% of the poor live in rural areas, while 49% reside in urban areas. The highest deprivation in both regions pertains to employment, accounting for around 40%. In other dimensions, deprivation rates are 16% in education, 4% in living standards, 24.5% in health, and 15.5% in housing. The multidimensional poverty index (MPI) is calculated to be 10% for urban areas and 11.5% for rural areas. The findings show that women, particularly in the education dimension, experience higher levels of deprivation in both urban and rural areas. This study demonstrates that poverty is a multidimensional phenomenon, and effective policies for poverty reduction must address all its dimensions. Based on the results, improving employment conditions and enhancing living standards are primary priorities for reducing poverty. Additionally, special attention to improving health and education services, especially for women, is essential. The research indicates that targeted and precise policies can significantly reduce poverty and social inequalities.

Keywords: Multidimensional poverty, Alkire-Foster, education, employment, standard of living, health, housing, Iran, poverty analysis, social policy

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Multidimensional poverty is increasingly recognized as a key issue in the understanding of poverty dynamics, going beyond income measures to capture the broader deprivations people face. Traditionally, poverty was understood through a monetary lens, with individuals classified as poor if their income fell below a certain threshold (Rowntree & Sherwell, 1901). This unidimensional view, however, overlooks the complexity of deprivation, as poverty manifests not only in terms of income but also in areas such as health, education, employment, housing, and standard of living. Amartya Sen (1981) introduced the capability approach, which emphasized that poverty is not solely a lack of income but a lack of fundamental capabilities, thereby advocating for a multidimensional understanding of poverty (Sen, 1981).

Since then, various methods for measuring multidimensional poverty have been proposed, including the Alkire-Foster (AF) method (Alkire & Foster, 2011b), which has become widely used. The AF method focuses on identifying deprivations in several dimensions and aggregating them to produce a comprehensive poverty index. This approach has been applied across the globe, influencing the development of national poverty measures in countries such as Bhutan and Colombia (Alkire & Foster, 2007, 2011a, 2011b; Alkire & Santos, 2010). Moreover, the AF index captures both the incidence of poverty (how many people are poor) and its intensity (the extent of deprivation among the poor), which provides a more nuanced picture of poverty than simple income measures.

In Iran, a country facing various socio-economic challenges, poverty has long been a significant concern, particularly in rural areas where access to essential services is limited. This study employs the AF index to analyze multidimensional poverty in both urban and rural areas of Iran from 2017 to 2019, focusing on five key dimensions: education, employment, living standards, health, and housing. Through this comprehensive analysis, we aim to identify the most pressing areas of deprivation and offer insights for more effective poverty alleviation policies.

Methods and Materials

The study's data were derived from household income-expenditure surveys conducted by the Iranian Statistical Center from 2017 to 2019. The dataset includes information on various demographic and socio-economic characteristics across rural and urban areas. The Alkire-Foster (AF) method was used to measure multidimensional poverty across five dimensions: education, employment, living standards, health, and housing.

Each dimension includes specific indicators to assess deprivation. In education, the criteria include whether household members have completed a minimum number of years of schooling. Employment deprivation is measured by the presence of at least one unemployed adult in the household. Living standards are assessed using indicators such as access to clean drinking water and adequate sanitation. Health includes factors such as access to healthcare and insurance, while housing considers indicators like overcrowding and the quality of the dwelling. Individuals or households are classified as poor if they are deprived in at least one-third of these weighted indicators.

The analysis was conducted at both the national and regional levels, with separate assessments for urban and rural populations. The AF index was calculated to provide insights into the incidence and intensity of poverty, offering a comprehensive view of poverty's multidimensional nature in Iran.

Findings

The findings revealed significant differences in the levels and intensity of multidimensional poverty between urban and rural areas in Iran. On average, 28% of individuals in rural areas and 25% in urban areas were classified as multidimensionally poor during the study period. Moreover, approximately 51% of the total poor population resided in rural areas, while 49% lived in urban areas.

Employment emerged as the dimension with the highest deprivation rate, with nearly 40% of both urban and rural populations experiencing employment-related poverty. Deprivation in education was also considerable, affecting around 16% of the population in both regions. Health-related deprivation was more prevalent in urban areas (19%) compared to rural areas (11%). The least deprivation was observed in housing, with only 2% of urban and 6% of rural populations living in substandard housing conditions.

The multidimensional poverty index (MPI) was slightly higher in rural areas (11.5%) than in urban areas (10%). Over the three years studied, there was a slight decrease in multidimensional poverty in 2017, but this was followed by an increase in 2018, particularly in rural areas. The intensity of poverty (i.e., the average proportion of deprivations experienced by poor individuals) also remained relatively high in both areas, with a marginally higher intensity observed in rural areas.

Women were particularly disadvantaged in the education dimension, with higher deprivation rates compared to men in both urban and rural areas. In rural areas, nearly 10% of women were deprived in education, compared to 8% of men. This gender disparity was also evident in urban areas, though the gap was narrower.

Discussion and Conclusion

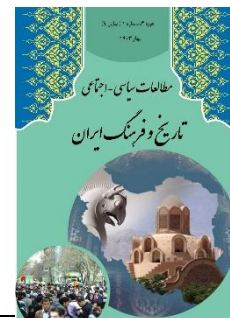
The findings underscore the multidimensional nature of poverty in Iran and the necessity of comprehensive policy approaches to address it. Employment emerged as the most significant dimension of deprivation, consistent with studies that highlight the critical role of stable employment in reducing poverty (Sen, 1981). Given the high level of employment-related deprivation, policies that promote job creation, particularly in rural areas, should be a priority. Investment in skills training, especially for women, and the development of sustainable industries in rural regions could have a significant impact on reducing poverty.

Education was another major area of concern, particularly for women. Sen's capability approach emphasizes that education is not just a means to an end but a fundamental capability that enhances individuals' opportunities and well-being (Sen, 1981). The high level of deprivation in education, especially among women in rural areas, suggests that targeted interventions are needed to improve educational access and retention, particularly for girls. This could include expanding school infrastructure in rural areas, providing financial incentives for school attendance, and addressing cultural barriers to female education.

Health and living standards were also significant dimensions of deprivation, with health-related poverty more pronounced in urban areas. This suggests that, despite better access to healthcare facilities in urban regions, there are still substantial barriers to health services, possibly related to affordability or quality of care. Policies aimed at expanding healthcare coverage and improving the quality of services, particularly for the poor, are essential for reducing health-related poverty (Alkire & Foster, 2011a, 2011b).

The study also revealed that while housing conditions have improved, there is still a need for policies that address overcrowding and poor housing quality, particularly in rural areas. Expanding access to affordable housing and improving living conditions through infrastructure development could reduce housing-related poverty in these regions.

In conclusion, multidimensional poverty in Iran is a complex and multifaceted issue that requires targeted interventions across several dimensions, including employment, education, health, and housing. The findings of this study highlight the importance of adopting a multidimensional approach to poverty alleviation, as proposed by the Alkire-Foster method ([Alkire & Santos, 2010](#)). By addressing the root causes of deprivation in each dimension, policymakers can develop more effective and sustainable strategies for reducing poverty and improving the well-being of Iran's most vulnerable populations.

بررسی تحلیلی فقر چندبعدی در مناطق شهری و روستایی ایران

علی سالاری^۱، محسن زاینده‌رودی^{۲*}، سید عبدالمجید جلائی اسفندآبادی^۳

۱. دانشجوی دکتری اقتصاد، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

۲. دانشیار، گروه اقتصاد، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

۳. استاد گروه اقتصاد، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

* ایمیل نویسنده مسئول: m_roody2000@gmail.com

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله

پژوهشی اصیل

نحوه استناد به این مقاله:

سالاری، علی، زاینده‌رودی، محسن، و جلائی اسفندآبادی، سید عبدالمجید. (۱۴۰۳). بررسی تحلیلی فقر چندبعدی در مناطق شهری و روستایی ایران. *مطالعات سیاسی- اجتماعی تاریخ و فرهنگ ایران*، ۳(۳)، ۱۶۲-۱۴۹.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

این پژوهش با هدف اندازه‌گیری و تحلیل فقر چندبعدی در ایران با استفاده از شاخص الکایر - فوستر (AF) در پنج بعد آموزش، اشتغال، استاندارد زندگی، سلامت و مسکن انجام شده است. بازه زمانی مورد بررسی شامل سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ است. نتایج نشان داد که در مناطق روستایی حدود ۲۸ درصد و در مناطق شهری حدود ۲۵ درصد افراد فقیر هستند. همچنین، حدود ۵۱ درصد افراد فقیر در مناطق روستایی و ۴۹ درصد در مناطق شهری زندگی می‌کنند. بیشترین میزان محرومیت در هر دو منطقه مربوط به بعد اشتغال است که حدود ۴۰ درصد می‌باشد. در سایر ابعاد، میزان محرومیت به ترتیب ۱۶ درصد در آموزش، ۴ درصد در استاندارد زندگی، ۲۴.۵ درصد در سلامت و ۱۵.۵ درصد در مسکن است. شاخص فقر چندبعدی در مناطق شهری و روستایی به ترتیب ۱۰ و ۱۱.۵ درصد محاسبه شده است. یافته‌ها نشان داد که زنان در هر دو منطقه به‌ویژه در بعد آموزش دارای محرومیت بیشتری هستند. این مطالعه نشان می‌دهد که فقر یک پدیده چندبعدی است و سیاست‌گذاری‌های موثر برای کاهش فقر نیازمند توجه به تمامی ابعاد آن می‌باشد. بر اساس نتایج، بهبود شرایط اشتغال و ارتقاء استانداردهای زندگی از اولویت‌های اصلی برای کاهش فقر در جامعه است. همچنین، توجه ویژه به بهبود خدمات سلامت و آموزش به‌ویژه برای زنان، ضروری است. این پژوهش نشان می‌دهد که سیاست‌های هدفمند و دقیق می‌تواند نقش موثری در کاهش فقر و نابرابری‌های اجتماعی داشته باشد.

کلیدواژگان: فقر چندبعدی، الکایر - فوستر، آموزش، اشتغال، استاندارد زندگی، سلامت، مسکن، ایران، تحلیل فقر، سیاست‌گذاری اجتماعی.

در گذشته، فقر به صورت تک‌بعدی محاسبه می‌شد و معمولاً میزان درآمد یا مصرف به‌عنوان شاخص تعیین فقر در جوامع مختلف استفاده می‌شد. یکی از نخستین پژوهش‌ها در این زمینه توسط روانتری و شرول (۱۹۰۱) انجام شده است. بر مبنای این نگرش، فرد فقیر کسی است که توانایی تأمین حداقل ضروریات لازم زندگی را نداشته باشد. بر اساس چنین نگرشی، بررسی وضعیت فقر در جامعه مستلزم محاسبه یک خط فقر درآمدی است. به منظور محاسبه خط فقر درآمدی، روانتری حداقل هزینه‌های مالی را که در این خصوص لازم است، به همراه هزینه‌های مسکن، پوشاک و لوازم خانه، به عنوان خط فقر در نظر می‌گیرد. در این نگاه، فقر به معنای محرومیت درآمدی تلقی می‌شود، هر چند که درآمد ضرورتاً نمی‌تواند تنها مؤلفه محرومی باشد که افراد متحمل می‌شوند. به صورت دقیق‌تر، بسیاری از جنبه‌های وضعیت نامساعد افراد فقیر ناشی از نبود امکانات و خدمات اولیه است که در رویکرد مالی قابل طرح نیست؛ در این نگرش کم‌بودن سطح رفاه مهم‌تر از کمبود درآمد تلقی می‌شود (Rowntree & Sherwell, 1901).

با این حال، فقر پدیده‌ای چندبعدی است که بررسی و اندازه‌گیری تمامی شاخص‌ها لازمه شناخت دقیق آن است. از زمان سن (۱۹۸۱) رویکرد قابلیت و اندازه‌گیری فقر بر اساس این رویکرد - به عبارتی فقر چندبعدی - مورد توجه اقتصاددانان قرار گرفت (Sen, 1981). فقر احتمالاً همیشه به عنوان یک مشکل چندبعدی درک شده است، اما به طور سنتی با یک بعد اندازه‌گیری می‌شد: درآمد. فرض بر این بود که سطح درآمد می‌تواند به خوبی نشان دهد که آیا افراد قادر به دستیابی به حداقل آستانه‌های معین در ابعاد مختلف هستند یا خیر. به عنوان مثال تغذیه، پوشاک و مسکن. در سال‌های اخیر اجماع فزاینده‌ای در مورد ناکافی بودن معیارهای فقر درآمدی وجود داشته است (Sen, 1981). در وهله اول، برخی از نیازهای مهم در بازار ارضا نمی‌شوند یا بازارها بسیار ناقص عمل می‌کنند. در این موارد، کالاها یا مؤسسات غیر بازاری ملزم به تأمین آن نیازها هستند. یکی از نمونه‌های آن دسترسی به آب سالم و آموزش است که گاهی اوقات توسط دولت یا سازمان‌های غیردولتی ارائه می‌شود. دوم، هر خانوار ظرفیت متفاوتی برای تبدیل درآمد به کارکرد دارد. در یک سطح، مشکل تبدیل درآمد به منابع است: خانوارهای دارای معلولیت، خانوارهای روستایی دور از بازارها و خدمات عمومی، و خانوارهایی با سطح تحصیلات بسیار پایین یا با وام‌های با بهره بالا ممکن است نتوانند به سبب خرید دسترسی پیدا کنند. کالاها و خدماتی که از نظر تئوری باید بتوانند با درآمدی که به دست می‌آورند به آن‌ها دسترسی داشته باشند.

حتی اگر منابع مساوی در دسترس باشند، ممکن است سطوح مختلفی از قابلیت‌ها و کارکردها را در افراد مختلف ایجاد کنند: برای مثال، یک بسته کالری یکسان نتایج تغذیه‌ای متفاوتی را برای یک زن باردار، یک کارگر با متابولیسم بالا، یک کارمند اداری بی‌تحرک، یا یک فرد بسیار مسن ایجاد می‌کند. سوم، تمرین‌های مشارکتی نشان می‌دهد که افراد فقیر وضعیت محرومیت خود را با ابعاد گسترده‌ای توصیف می‌کنند، از قبیل نداشتن به اندازه کافی سلامت، تغذیه، نداشتن سرویس بهداشتی و آب کافی، طرد اجتماعی، تحصیلات پایین، شرایط بد مسکن، خشونت، شرم و ناتوانی. چهارم، درآمد صرفاً وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف است. این اهداف هستند که ارزشمند هستند، نه ابزار. شناخت این محدودیت‌ها منجر به توسعه روش‌هایی برای اندازه‌گیری فقر به روشی چندبعدی و افزایش تقاضا از سوی دولت‌ها برای طراحی اقدامات رسمی فقر از این نوع شده است که می‌تواند مکمل اقدامات فقر درآمدی باشد. این روند با در دسترس بودن داده‌های نظرسنجی اخیر خانوار که اجرای اقدامات چندبعدی را امکان‌پذیر می‌سازد، تقویت شده است.

چندین روش برای اندازه‌گیری فقر چندبعدی پیشنهاد شده‌اند که می‌توانند به طور کلی به رویکردهای بدیهی و نظریه اطلاعات، نظریه‌های مجموعه‌های فازی و روش‌های متغیر پنهان گروه‌بندی شوند (Alkire & Foster, 2011a, 2011b). در مورد رویکردهای موجود

به چاکراواری و همکاران (۱۹۹۸)، تسیو (۲۰۰۲)، بورگیوکنان و چاکراواری (۲۰۰۳)، چاکراواری و دامبروسو (۲۰۰۶)، چاکراواری و سیلبر (۲۰۰۸)، بوسرت، چاکراواری و دامبروسو (۲۰۰۹) و الکایر و فوستر (۲۰۱۱) اشاره کرد. در مورد نظریه اطلاعات، به معصومی و لوگو (۲۰۰۸) می‌توان اشاره کرد (Alkire & Foster, 2011b; Chakravarty & D'Ambrosio, 2006; Chakravarty & Silber, 2008; Maasoumi & Lugo, 2008; Tsui, 2002). اتکینسون (۲۰۰۳) نیز یک تحلیل عالی از رویکردهای شمارش در مقابل رویکردهای رفاه اجتماعی ارائه می‌دهد (Atkinson, 2003).

روش ارائه شده توسط الکایر و فوستر (Alkire & Foster, 2007, 2011a, 2011b) که به رویکرد بدیهی تعلق دارد، روشی است که به طور تجربی در بزرگ‌ترین مقیاس از طریق شاخص فقر چندبعدی (Alkire & Santos, 2010) اجرا شده است. همچنین این روش در اقدامات ملی چندبعدی فقر که توسط دولت‌های کلمبیا و بوتان و سایرین توسعه یافته است، استفاده شده است.

شاخص فقر چندبعدی (MPI) الکایر و فوستر (۲۰۰۸) رویکردی از اندازه‌گیری فقر را نشان می‌دهد که بر اساس "قابلیت‌ها" طراحی شده است. این شاخص بر مبنای سه بعد قابلیت - آموزش، سلامت و سطح زندگی - بنا شده است. در واقع این شاخص نشان‌دهنده عدم توانایی فرد برای پاسخگویی هم‌زمان به حداقل معیارهای بین‌المللی و اهداف توسعه هزاره است و نیز به‌مثابه اولین اجرای روش مستقیم (فقر چندبعدی) در مقابل روش غیرمستقیم (فقر درآمدی) برای اندازه‌گیری فقر است. به دلیل اینکه ابعاد و قابلیت‌ها در هر جامعه با توجه به شرایط همان جامعه و داده‌های موجود که با موضوع مرتبط هستند، استناد به دیدگاه کارشناسان و نظریه‌ها، شواهد تجربی، اجماع و توافق عمومی (مانند اهداف توسعه هزاره) که بر اهمیت آن‌ها توافق عمومی حاصل شده است، به‌صورت مستقیم از طریق نظرسنجی و ارزیابی مشارکتی به‌ویژه در پژوهش‌های کیفی و نیز با توجه به محدودیت داده‌ها انتخاب می‌شوند، ابعاد این شاخص می‌تواند تغییر کند (Alkire & Foster, 2007, 2010a, 2010b).

بنابراین، رویکرد فقر چندبعدی الکایر - فوستر این امکان را می‌دهد که شدت و گستره فقر در ایران را بر اساس شاخص‌های سلامت، اشتغال، استاندارد زندگی و مسکن اندازه‌گیری نمود. از این‌رو، این امکان را فراهم می‌کند که با دید دقیق‌تری از میزان فقر بر اساس هر یک از شاخص‌های فوق، اقدام به تدوین برنامه‌های فقرزدا در کشور نمایند. از این‌رو، کاملاً ضروری است که میزان فقر از لحاظ هر یک از شاخص‌های فوق در سال‌های اخیر محاسبه گردد.

روش پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شامل داده‌های خام گردآوری شده در سرشماری‌های هزینه - درآمد خانوارهای کل کشور برای سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ است. این داده‌ها توسط مرکز آمار ایران جمع‌آوری و منتشر شده است. تعداد خانوارها در هر سال ثابت نبوده و به تبع آن حجم نمونه متغیر است. در این پژوهش، جامعه آماری بر اساس نیاز به زیرگروه‌های منطقه‌ای، شهری-روستایی، جنسیتی، تحصیلی، سنی و اندازه خانوار تقسیم می‌شود.

در این پژوهش از شاخص فقر چندبعدی الکایر - فوستر (Alkire-Foster) برای محاسبه گستره و شدت فقر در ایران استفاده می‌شود. این شاخص با استفاده از آستانه محرومیت و فقر، افراد فقیر را شناسایی می‌کند و شامل پنج بعد اصلی است: سلامت، آموزش، اشتغال، استانداردهای زندگی و مسکن.

بعد سلامت شامل معیار دارا بودن بیمه درمانی است. اگر فرد بیمه درمانی نداشته باشد، محروم محسوب می‌شود. بعد آموزش دارای دو معیار تعداد سال‌های آموزش و حضور در مدارس است. بر اساس معیار اول، اگر هیچ‌کدام از اعضای خانواده پنج سال تحصیلی سواد نداشته

باشند، خانواده دارای محرومیت است. معیار دوم بیان می‌دارد که اگر هرکدام از فرزندان که در سن مدرسه هستند، تحصیلات خود را رها کرده باشند یا اصلاً در مدرسه حضور نیافته باشند، تمام اعضای خانواده محروم در نظر گرفته می‌شوند.

بعد استانداردهای زندگی شامل شش معیار است: آب آشامیدنی سالم، دفع بهداشتی فاضلاب، استفاده از سوخت مناسب برای پخت‌وپز، برق، کفپوش و مالکیت برخی از کالاهای مصرفی مانند رادیو، تلویزیون، یخچال، تلفن، دوچرخه، موتور و ماشین شخصی. خانوارهایی که به هر یک از این معیارها دسترسی نداشته باشند، محروم محسوب می‌شوند.

برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری و تحلیل چندبعدی استفاده می‌شود. شاخص فقر چندبعدی الکایر - فوستر به‌عنوان ابزار اصلی تحلیل به‌کار می‌رود. این شاخص با استفاده از داده‌های جمع‌آوری‌شده و معیارهای تعریف‌شده، میزان محرومیت هر خانوار را محاسبه می‌کند. سپس داده‌ها به تفکیک زیرگروه‌های مختلف بررسی و نتایج به‌صورت جداول و نمودارهای مختلف ارائه می‌شوند تا تصویری دقیق از وضعیت فقر در ایران به‌دست آید.

یافته‌ها

رویکرد فقر چندبعدی حدود دو دهه است که مورد توجه اقتصاددانان قرار گرفته است. این رویکرد هم‌اکنون دوره تکوین خود را سپری می‌کند و اقتصاددانان به‌طور مداوم در جهت تکمیل و رفع کمبودهای آن تلاش می‌کنند.

در پژوهش پیش‌رو فقر چندبعدی با استفاده از رویکرد AF اندازه‌گیری شده است و شاخص نسبت سرشمار تعدیل شده ($M1$) و شکاف فقر تعدیل شده ($M0$) و مجذور شکاف فقر تعدیل شده ($M3$) فقر برای دوره زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ و به تفکیک مناطق روستایی و شهری خانوار و هم‌چنین جنسیت محاسبه شده است.

داده‌های این پژوهش شامل داده‌های هزینه و درآمد خانوارهای کل کشور است که از سایت مرکز آمار جمع‌آوری شده است دوره زمانی مورد بررسی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ است.

در این پژوهش با استفاده از رویکرد فقر چندبعدی الکایر - فوستر، شاخص فقر چندبعدی در ۵ بعد آموزش، اشتغال، استاندارد زندگی، سلامت و مسکن استفاده می‌شود. در **جدول ۱** مقادیر محاسبه شده برای شاخص فقر چندبعدی (MPI)، میانگین محرومیت افراد فقیر (A) و نسبت سرشماری چندبعدی (H) مشاهده می‌گردد. شاخص فقر چندبعدی شامل دو بخش است نخست نسبت سرشماری چندبعدی (H) و بخش دوم نیز شدت محرومیت یا همان میانگین محرومیت (A) است.

نسبت سرشماری چندبعدی (H) نشان می‌دهد چند درصد افراد در جامعه دارای فقر چندبعدی هستند. بر اساس این شاخص در سال ۱۳۹۶، به‌طور متوسط افراد فقیر در ۲۵/۳ درصد افراد مناطق شهری دارای فقر چندبعدی هستند این نسبت در سال ۱۳۹۷، با کاهش ۰/۲ درصدی به ۲۵/۱ درصد رسید و نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۷، ۲۵/۱ درصد افراد جامعه فقر چندبعدی دارند. در سال ۱۳۹۸ این شاخص با افزایش ۲ درصدی به ۲۷ درصد رسیده است. از این‌رو در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، درصد افراد فقیر در مناطق شهری افزایش داشته است و از کمتر ۲۵ درصد افراد جامعه شهری در سال ۱۳۹۶ به حدود ۲۷ درصد افراد جامعه ۱۳۹۸ رسیده است.

جدول ۱

فقر چندبعدی مناطق شهری

سال	تعداد خانوار	نسبت چندبعدی (H)	سرشماری میانگین (A)	محرومیت شاخص چندبعدی (M)	فقر تغییر سرشماری (ΔH)	نسبت تغییر محرومیت (ΔA)	میانگین تغییر چندبعدی (ΔM)
۱۳۹۶	۱۸۷۰۰	۰/۲۵۳	۰/۳۹	۰/۱	-	-	-
۱۳۹۷	۲۰۳۵۰	۰/۲۵۱	۰/۳۸۵	۰/۰۹۷	-۰/۰۰۲	-۰/۰۰۵	-۰/۰۰۳
۱۳۹۸	۱۹۹۰۰	۰/۲۷	۰/۳۸۲	۰/۱۰۳	۰/۰۲	-۰/۰۰۳	۰/۰۰۶

میانگین محرومیت (A) نشان می‌دهد به طور متوسط افراد فقیر در چند درصد از شاخص‌های وزنی محرومیت دارند. بر اساس این شاخص در سال ۱۳۹۶، به طور متوسط افراد فقیر در ۳۹ درصد شاخص‌های وزنی دارای محرومیت هستند. از این‌رو در سال ۱۳۹۶، شدت فقر برابر با ۳۹ درصد است. این نسبت در سال ۱۳۹۷، با کاهش ۰/۵ درصدی به ۳۸/۵ درصد رسید و نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۷، به طور متوسط افراد فقیر در ۳۹/۵ درصد شاخص‌های وزنی دارای محرومیت هستند. در سال ۱۳۹۸ این شاخص با کاهش ۰/۳ درصدی به ۳۹/۲ درصد رسیده است. بنابراین شدت فقر در جامعه اگرچه کاهشی بوده است اما میزان این کاهش کمتر از ۰/۵ درصد است. به منظور برآورد شاخص فقر چندبعدی (MPI) باید نسبت سرشماری چندبعدی (H) با توجه به شدت فقر (A) تعدیل گردد. بنابراین شاخص فقر چندبعدی در مناطق شهری در سال‌های ۱۳۹۶، ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ به ترتیب ۱۰ درصد، ۹/۷ درصد و ۱۰/۳ درصد است. از این‌رو شاخص فقر چندبعدی مناطق شهری در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال قبل، حدود ۰/۶ درصد افزایش داشته است.

بر اساس این شاخص در سال ۱۳۹۶، به طور متوسط افراد فقیر در ۲۸ درصد افراد مناطق روستایی دارای فقر چندبعدی هستند. این نسبت در سال ۱۳۹۷، با کاهش ۰/۶ درصدی به ۲۷/۴ درصد رسید و نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۷، ۲۷/۴ درصد افراد مناطق روستایی فقر چند بعدی دارند. در سال ۱۳۹۸ این شاخص با افزایش ۰/۹ درصدی به ۲۸/۳ درصد رسیده است. از این‌رو در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، درصد افراد فقیر در مناطق روستایی افزایش داشته است.

میانگین محرومیت (A) نشان می‌دهد به طور متوسط افراد فقیر در چند درصد از شاخص‌های وزنی محرومیت دارند. بر اساس این شاخص در سال ۱۳۹۶، به طور متوسط افراد فقیر مناطق روستایی در ۴۰/۹ درصد شاخص‌های وزنی دارای محرومیت هستند از این‌رو در سال ۱۳۹۶، شدت فقر مناطق روستایی برابر با ۴۰/۹ درصد است. این نسبت در سال ۱۳۹۷، با کاهش ۰/۲ درصدی به ۴۰/۷ درصد رسید و نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۷، به طور متوسط افراد فقیر مناطق روستایی در ۴۰/۷ درصد شاخص‌های وزنی دارای محرومیت هستند. در سال ۱۳۹۸ این شاخص با کاهش ۰/۱ درصدی به ۴۰/۶ درصد رسیده است.

به منظور برآورد شاخص فقر چندبعدی (MPI) بایستی، نسبت سرشماری چندبعدی (H) با توجه به شدت فقر (A) تعدیل گردد. بنابراین شاخص فقر چندبعدی در مناطق روستایی در سال‌های ۱۳۹۶، ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ به ترتیب ۱۱/۵ درصد، ۱۱ درصد و ۱۱/۵ درصد است. از این‌رو شاخص فقر چندبعدی در مناطق روستایی در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال قبل، حدود ۱۰ درصد افزایش داشته است.

جدول ۲

فقر چندبعدی مناطق روستایی

سال	تعداد خانوار	نسبت سرشماری چندبعدی (H)	میانگین محرومیت شاخص چندبعدی (M)	فقر سرشماری (ΔH)	نسبت تغییر میانگین محرومیت (ΔA)	تغییر شاخص فقر چندبعدی (ΔM)
۱۳۹۶	۱۹۲۶۱	۰/۲۸	۰/۱۱۵	-	-	-
۱۳۹۷	۱۸۶۱۰	۰/۲۷۴	۰/۱۱	-۰/۰۰۶	-۰/۰۰۲	-۰/۰۰۴
۱۳۹۸	۱۸۴۳۰	۰/۲۸۳	۰/۱۱۵	۰/۰۰۹	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۴

بر اساس نتایج جداول فوق می‌توان نتیجه گرفت که درصد افراد فقیر در مناطق روستایی و شهری از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ دارای روند صعودی بوده است. همچنین، در مناطق روستایی نسبت به مناطق شهری، درصد افراد فقیر بیشتر است. اختلاف درصد افراد فقیر در مناطق شهری و روستایی از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ روند نزولی داشته است. در مجموع، شاخص فقر چندبعدی در مناطق روستایی و شهری از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ ابتدا دارای روند نزولی بوده سپس صعودی داشته است.

با استفاده از مقادیر شاخص فقر چندبعدی در مناطق روستایی و مناطق شهری، می‌توان شاخص فقر چندبعدی را برای کل کشور محاسبه نمود و میزان تأثیرگذاری هر یک از مناطق روستایی و شهری تعیین گردد. بر اساس نتایج **جدول ۳**، شاخص فقر چندبعدی در مناطق در کشور حدود ۱۰ درصد است که در سال ۱۳۹۷ روند کاهشی و در سال ۱۳۹۸ روند افزایشی داشته است. در سال ۱۳۹۶، مناطق شهری حدود ۴۶ درصد افراد فقیر جامعه را تشکیل می‌دهاند و مناطق روستایی نیز حدود ۵۴ درصد افراد فقیر جامعه را تشکیل داده‌اند. در سال ۱۳۹۷، مناطق شهری حدود ۴۹ درصد افراد فقیر را تشکیل داده‌اند و مناطق روستایی حدود ۵۱ درصد، و در نهایت در سال ۱۳۹۸، مناطق شهری حدود ۴۹/۲ درصد افراد فقیر را تشکیل داده‌اند و مناطق روستایی حدود ۵۰ درصد افراد فقیر را تشکیل داده‌اند.

جدول ۳

شاخص فقر چندبعدی کل کشور (درصد)

سال	MPI	تأثیر مناطق شهری	تأثیر مناطق روستایی
۱۳۹۶	۰/۱۰۷	۴۶	۵۴
۱۳۹۷	۰/۱۰۳	۴۹	۵۱
۱۳۹۸	۰/۱۰۹	۴۹/۲	۵۰/۸

در **جدول ۴** درصد محرومی در هر یک از ابعاد آموزش، اشتغال، مسکن، استاندارد زندگی و سلامت برای مناطق شهری و روستایی در بازه ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ مشاهده می‌گردد. بر اساس نتایج، میزان محرومیت در بعد آموزش در مناطق شهری و روستایی در سال ۱۳۹۶ به ترتیب ۱۴ و ۲۰ درصد بوده است. از این رو مناطق روستایی در بعد آموزش دارای محرومیت بیشتری در سال ۱۳۹۶ بوده‌اند. در سال ۱۳۹۷ میزان محرومیت در بعد آموزش در مناطق شهری و روستایی به ترتیب ۱۳ و ۱۸ درصد بوده است. بیشترین میزان محرومیت مربوط به بعد اشتغال است، که در مناطق شهری و روستایی حدود ۴۰ درصد است گرچه در سال ۱۳۹۷ کاهش یافته است اما در سال ۱۳۹۸ دوباره افزایش یافته است. در بعد مسکن میزان محرومیت در مناطق شهری حدود ۲ درصد و در مناطق روستایی حدود ۶ درصد است، که نسبت به سایر

ابعاد وضعیت بسیار بهتری را دارا است. در بعد استاندارد زندگی میزان محرومیت در مناطق شهری و روستایی حدود ۲۵ درصد است. از این رو میزان محرومیت در شاخص استاندارد زندگی نیز قابل توجه است. در بعد سلامت، نیز درصد محرومیت در مناطق شهری بیشتر از مناطق روستایی است و به ترتیب حدود ۲۰ و ۱۱ درصد هستند.

جدول ۴

محرومیت در هر یک از ابعاد (درصد)

سال	آموزش		اشتغال		مسکن		استاندارد زندگی		سلامت	
	شهری	روستایی	شهری	روستایی	شهری	روستایی	شهری	روستایی	شهری	روستایی
۱۳۹۶	۱۴	۲۰	۴۰	۴۰	۲	۶	۲۴	۲۴	۱۹	۱۱
۱۳۹۷	۱۳	۱۸	۳۹	۳۹	۱.۴۸	۵.۷	۲۵	۲۴	۲۱	۱۲
۱۳۹۸	۱۲.۹	۱۹	۴۰	۴۰	۱.۴	۵.۲	۲۵.۵	۲۴.۲	۱۹	۱۱

محرومیت زنان و مردان نیز در بعد آموزش بررسی شده است. از نتایج گزارش شده در **جدول ۵** که مشاهده می‌گردد، اولاً زنان به طور متوسط چه در مناطق شهری و چه در مناطق روستایی، در بعد آموزش دارای محرومیت بیشتری هستند. ثانیاً، در مناطق شهری محرومیت زنان و مردان در بعد آموزش کمتر از محرومیت زنان و مردان در بعد آموزش در مناطق روستایی است. محرومیت مردان در مناطق شهری حدود ۵ درصد و در مناطق روستایی حدود ۸ درصد است. محرومیت زنان در مناطق شهری حدود ۹ درصد و محرومیت زنان در مناطق روستایی حدود ۱۰ درصد است.

جدول ۵

محرومیت زنان و مردان در بعد آموزش (درصد)

سال	مرد		زن	
	شهری	روستایی	شهری	روستایی
۱۳۹۶	۵/۶	۸/۴	۹/۳	۱۰/۴
۱۳۹۷	۵/۳	۸	۹/۱	۱۰/۲
۱۳۹۸	۵/۲	۸/۱	۹	۱۰/۳

جدول ۶

محرومیت در هر یک از شاخص‌ها (درصد)

سال	۱۳۹۶		۱۳۹۷		۱۳۹۸	
	شهری	روستایی	شهری	روستایی	شهری	روستایی
تحصیل والدین	۱۳	۱۸	۱۲	۱۷	۱۲	۱۴/۴
سال‌های تحصیل فرزندان	۱	۱/۳	۰/۹	۱/۲	۰/۸	۱/۲
اشتغال	۴۰	۴۰	۳۹/۱	۳۹/۳	۴۰	۴۰
اندازه بنا	۰/۳	۰/۵	۰/۲	۰/۴	۰/۱	۰/۳
مصالح بنا	۱/۷	۵/۴	۱	۵/۳	۰/۱	۵
ماشین	۴/۳	۴/۴	۴	۴	۳	۴/۳

۴/۳	۴/۸	۴/۲	۴/۷	۴/۲	۴/۶	موتورسیکلت
۴/۸	۵	۴/۸	۵	۴/۷	۴/۳	دوچرخه
۴/۷	۵	۴/۷	۵	۴/۶	۵	رادیو
۰/۴	۰/۲	۰/۴	۰/۲	۰/۴	۰/۲	تلویزیون
۲/۲	۳	۲/۲	۳	۱/۸	۲/۹	یخچال
۰/۲۴	۰/۰۲	۰/۳	۰/۰۲	۰/۲	۰/۰۲	آب سالم
۰/۰۰۰۳	۰	۰/۰۰۰۶	۰	۰/۰۰۰۱	۰	برق
۳	۲/۷	۳	۲/۶	۲/۷	۲	خط تلفن
۰/۰۰۰۴	۰	۰/۰۰۰۵	۰	۰/۰۱	۰	سوخت
۱۱	۱۹	۱۲	۲۱	۱۱	۱۹/۶	بیمه

در سالاری درصد محرومیت در هریک از زیرابعاد محاسبه شده است. نتایج نشان می‌دهد به‌عنوان مثال در بعد آموزش، بیشترین مقدار محرومیت در مناطق شهری و روستایی مربوط به تحصیلات والدین است. که در مناطق شهری حدود ۱۲ درصد و در مناطق روستایی حدود ۱۷ درصد است. گرچه در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ روند نزولی داشته است. میزان محرومیت فرزندان در زیر شاخص تحصیلات حدود ۱ درصد است. درصد محرومیت در بعد اشتغال در مناطق شهری و روستایی حدود ۴۰ درصد است گرچه در سال ۱۳۹۷ کاهش یافته است اما در سال ۱۳۹۸ دوباره افزایش یافته است. در بعد استاندارد زندگی، بیشترین محرومیت مربوط به زیر بدهای داشتن ماشین، موتورسیکلت و دوچرخه است که حدود ۵ درصد هستند. ولی در دسترسی به برق درصد محرومیت نزدیک به صفر است و در دسترسی به آب سالم در حدود ۰/۲ درصد است. همچنین محرومیت در زیر بعد سوخت، یا دسترسی به گاز طبیعی، کمتر از ۱ درصد است.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش، با استفاده از رویکرد فقر چندبعدی الکایر - فوستر، شاخص فقر چندبعدی در ۵ بعد آموزش، اشتغال، استاندارد زندگی، سلامت و مسکن محاسبه شد. بازه زمانی مورد بررسی شامل سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ است. نتایج این پژوهش نشان داد که در مناطق روستایی حدود ۲۸ درصد افراد فقیر هستند و در مناطق شهری حدود ۲۵ درصد فقیر هستند. میزان فقر در سال ۱۳۹۷ روند کاهشی داشته است، اما در سال ۱۳۹۸ دارای روند صعودی بوده است. حدود ۵۱ درصد افراد فقیر در مناطق روستایی زندگی می‌کنند و حدود ۴۹ درصد آن‌ها ساکن مناطق شهری هستند. بیشترین میزان محرومیت در مناطق شهری و روستایی مربوط به بعد اشتغال است که حدود ۴۰ درصد است. در ابعاد آموزش، استاندارد زندگی، سلامت و مسکن، به ترتیب ۱۶، ۴، ۲۴.۵ و ۱۵.۵ درصد است. شاخص فقر چندبعدی در مناطق شهری و روستایی به ترتیب ۱۰ و ۱۱.۵ درصد است. زنان به‌طور متوسط، چه در مناطق شهری و چه در مناطق روستایی، در بعد آموزش دارای محرومیت بیشتری هستند. همچنین، در مناطق شهری محرومیت زنان و مردان در بعد آموزش کمتر از محرومیت زنان و مردان در بعد آموزش در مناطق روستایی است. محرومیت مردان در مناطق شهری حدود ۵ درصد و در مناطق روستایی حدود ۸ درصد است. محرومیت زنان در مناطق شهری حدود ۹ درصد و محرومیت زنان در مناطق روستایی حدود ۱۰ درصد است.

به‌طور کلی، به منظور کاهش فقر در جامعه، سیاست‌گذاری مناسب در زمینه بهبود اشتغال و افزایش استاندارد زندگی بایستی صورت بگیرد. سلامت نیز نیازمند توجه ویژه جهت کاهش فقر و نابرابری در جامعه است.

از زمان سن (۱۹۸۱) رویکرد قابلیت‌ی و اندازه‌گیری فقر (فقر چندبعدی) مورد توجه اقتصاددانان قرار گرفت (Sen, 1981). روش ارزیابی درآمدی فقر دارای ایرادها و اشکالات فراوانی است:

بسیاری از جنبه‌های وضعیت نامساعد افراد فقیر ناشی از نبود امکانات و خدمات اولیه است که در رویکرد پولی قابل طرح نیست.

برخی از نیازهای مهم در بازار ارضا نمی‌شوند یا بازارها بسیار ناقص عمل می‌کنند (دسترسی به آب سالم و آموزش). هر خانوار ظرفیت متفاوتی برای تبدیل درآمد به کارکرد دارد: خانوارهای دارای معلولیت، خانوارهای روستایی دور از بازارها و خدمات عمومی، و خانوارهایی با سطح تحصیلات بسیار پایین یا با وام‌های با بهره بالا ممکن است نتوانند به سبد خرید دسترسی پیدا کنند. تمرین‌های مشارکتی نشان می‌دهد که افراد فقیر وضعیت محرومیت خود را با ابعاد گسترده‌ای توصیف می‌کنند، از قبیل نداشتن به اندازه کافی سلامت، تغذیه، نداشتن سرویس بهداشتی و آب کافی، طرد اجتماعی، تحصیلات پایین، شرایط بد مسکن، خشونت، شرم و ناتوانی. درآمد صرفاً وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف است. این اهداف هستند که ارزشمند هستند، نه ابزار. شناخت این محدودیت‌ها منجر به توسعه روش‌هایی برای اندازه‌گیری فقر به روشی چندبعدی و افزایش تقاضا از سوی دولت‌ها برای طراحی اقدامات رسمی فقر از این نوع شده است که می‌تواند مکمل اقدامات فقر درآمدی باشد. این روند با در دسترس بودن داده‌های نظرسنجی اخیر خانوار که اجرای اقدامات چندبعدی را امکان‌پذیر می‌سازد، تقویت شده است.

روش ارائه شده توسط الکایر و فوستر (Alkire & Foster, 2007, 2011a, 2011b) که به رویکرد بدیهی تعلق دارد، روشی است که به‌طور تجربی در بزرگ‌ترین مقیاس از طریق شاخص فقر چندبعدی (Alkire & Santos, 2010) اجرا شده است. به‌رحال، رویکرد فقر چندبعدی الکایر - فوستر این امکان را می‌دهد که شدت و گستره فقر در ایران را بر اساس شاخص‌های سلامت، اشتغال، استاندارد زندگی و مسکن اندازه‌گیری نمود. از این رو، این امکان را فراهم می‌کند که با دید دقیق‌تری از میزان فقر بر اساس هر یک از شاخص‌های فوق، اقدام به تدوین برنامه‌های فقرزدا در کشور نمایند. از این رو، کاملاً ضروری است که میزان فقر از لحاظ هر یک از شاخص‌های فوق در سال‌های اخیر محاسبه گردد.

هدف این پژوهش اندازه‌گیری شاخص فقر چندبعدی در مناطق شهری و روستایی در ایران در دوره ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ است. در واقع، این تفکیک‌ها تصاویر دقیق‌تری از مکان‌های تمرکز و ابعاد فقر را ارائه می‌دهند تا راه برای پژوهش‌های بعدی در خصوص علّیت فقر باز شود و سیاست‌های حمایتی با توجه به ابعاد فقر بتوانند به‌طور موثرتری طراحی و هدف‌گذاری شوند. اندازه‌گیری دقیق و به‌موقع فقر از دو بعد دارای اهمیت زیادی است: یکی آن است که سیاست‌گذاران را متوجه جمعیت فقیر و آسیب‌پذیر می‌کند، و دوم آن که می‌تواند منبع خوبی برای ارزیابی اثر سیاست‌های اجرا شده بر ابعاد مختلف فقر باشد که این خود یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی سیاست‌گذاران توسعه و رفاه است. در حالی که بر اساس گزارش نهادهای جهانی، فقر در بیش‌تر نقاط دنیا به سرعت در حال کاهش است، پژوهش‌ها در کشور ایران روند کاهشی مستمر را نشان نمی‌دهند (مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۴۰۲).

بر اساس این پژوهش می‌توان سیاست‌هایی را در راستای کاهش فقر پیشنهاد کرد:

- شایسته است که سیاست‌گذاران ابتدا بر اساس منابع در دسترس و مدیریت صحیح، سعی در جلوگیری از قرار گرفتن افراد در معرض خطر سقوط به زیر خط فقر داشته باشند که این کار هم با فراهم آوردن خدمات اجتماعی در زمینه بهداشت و درمان، تنظیم خانواده، گسترش حمایت‌های اجتماعی، توانمندسازی جوانان، زنان و فارغ‌التحصیلان و سایر افراد جویای کار، ایجاد فرصت‌های برابر اجتماعی برای کسب آموزش و مهارت و همچنین ایجاد تعادل منطقه‌ای از طریق متعادل نمودن توزیع امکانات عمومی و اجتماعی، آموزشی و فرهنگی امکان‌پذیر است.
- شناسایی نوع محرومیت هر زیرگروه و اجرای برنامه‌های لازم و مدون جهت کاهش فقر در هر زیرگروه بر اساس نوع محرومیت.

- اجرای طرح اندازه‌گیری فقر چندبعدی به‌طور مداوم و سالیانه جهت شناسایی روند سطح کارایی برنامه‌های انجام‌شده در زیرگروه‌های جغرافیایی، نژادی و خانواری در سطح کشور.
با توجه به اینکه شاخص MPI هر چند سال به‌روزرسانی می‌شود، به پژوهشگران توصیه می‌شود در سطح استان‌های ایران شدت و وسعت فقر را ارزیابی کنند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مآخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

References

- Alkire, S., & Foster, J. (2007). Counting and multidimensional poverty measurement. *OPHI Working Paper Series*.
- Alkire, S., & Foster, J. (2011a). Counting and multidimensional poverty measurement. *Journal of Public Economics*, 95(7-8), 476-487.
- Alkire, S., & Foster, J. (2011b). Understandings and misunderstandings of multidimensional poverty measurement. *Journal of Economic Inequality*, 9(2), 289-314.
- Alkire, S., & Santos, M. E. (2010). Acute multidimensional poverty: A new index for developing countries. *OPHI Working Paper Series*.
- Atkinson, A. B. (2003). Multidimensional deprivation: Contrasting social welfare and counting approaches. *Journal of Economic Inequality*, 1(1), 51-65.
- Chakravarty, S. R., & D'Ambrosio, C. (2006). The measurement of social exclusion. *Review of Income and Wealth*, 52(3), 377-398.
- Chakravarty, S. R., & Silber, J. (2008). Measuring multidimensional poverty: The axiomatic approach. In *Quantitative approaches to multidimensional poverty measurement* (pp. 192-209). Palgrave Macmillan.
- Maasoumi, E., & Lugo, M. A. (2008). The information basis of multivariate poverty assessments. In *Quantitative approaches to multidimensional poverty measurement* (pp. 1-29). Palgrave Macmillan.
- Rowntree, J., & Sherwell, A. (1901). *The Temperance Problem and Social Reform*. Hodder and Stoughton.
- Sen, A. (1981). Issues in the Measurement of Poverty. In *Measurement in Public Choice* (pp. 144-166). Palgrave Macmillan.
- Tsui, K. (2002). Multidimensional poverty indices. *Social Choice and Welfare*, 19(1), 69-93.